

byl prázdný a ze zadu tlačěn do dvorany nádraží po koleji, u které stálo mnoho obecenstva, a že žalobkyně byla těmito dvířky přimáčknuta na železný nosič, který drží střechu dvorany. Příhodu v dopravě, to jest odchylku od normální dopravy, jest shledávati v tom, že prázdný vlak s otevřenými dveřmi jednoho vozu vjížděl na peron hustě obsazený tlačícím se obecenstvem. Ježto dále bylo zjištěno, že žalobkyně tímto způsobem byla zraněna, ručí žalovaná strana za škodu tím vzešlou. Že by žalobkyně sama byla zavinila příhodu v dopravě, tedy okolnost, že vlak s otevřenými dveřmi vjížděl do dvorany nádražní, žalovaná strana ani netvrdila. Namítá jen, že žalobkyně sama zavinila úraz. Leč tím neuplatňuje vyvíňovací důvod § 2 cit. zák., který patrně má na mysli. Tím, že tvrdí, že úraz přivoděn byl vinou žalobkyně, popírá předpoklady § 1 cit. zák., totiž, že poranění žalobkyně (úraz) způsobeno bylo příhodou v dopravě; napadá tedy touto námitkou toliko zjištění nižších soudů, což jest v dovolacím řízení nepřipustno. Leč žalovaná strana neuplatnila ani žádný jiný z vyvíňovacích důvodů § 2 cit. zák., neboť okolnost, o které se prvý soud zmiňuje, aniž by ji ovšem výslovně byl zjistil, že dvéře vozu, kterými byla žalobkyně zachycena, byla otevřena cestujícími naskakujícími do prázdného a ještě jedoucího vlaku, neopodstatňuje vyvíňovací důvod, poněvadž naskakování a otvírání dvířek vozu mohlo býti zabráněno při dostatečném a důkladném dozoru a nebylo proto neodvratitelným jednáním těchto osob. Jsou tu tedy všechny předpoklady § 1 cit. zák. a proto ručí dráha za škodu, jež žalobkyni vznikla, a to za plnou škodu. Mylný jest názor nižších soudů, že žalobkyni stihá částečná vina, poněvadž měla ustoupiti z nebezpečné blízkosti blížícího se vlaku a tlačících se lidí do peronu a postaviti se mimo největší tlačeni. Neboť dráha může se sprostiti povinnosti k náhradě škody podle výslovného ustanovení § 2 zák. o ručení železnic jen, pokud dokáže, že příhoda v dopravě byla způsobena neodvratitelným jednáním třetí osoby, za jejíž zavinění neručí, nebo vinou poškozeného.

Čís. 8090.

Nelze vésti exekuci na peníze, jež dlužník složil u Státního pozemkového úřadu jako kupní cenu za přislíbené pozemky.

Pro zabavení nároku na příděl neplatí (nejde-li o nedíl) § 36 příděl. zák., nýbrž § 23 příděl. zák. Nárok na příděl nelze zabavit.

(Rozh. ze dne 31. května 1928, R II 183/28.)

Vymáhající věřitel navrhl povolení exekuce zabavením dlužníkovu nároku proti Státnímu pozemkovému úřadu z důvodu složení kupní ceny za přislíbené pozemky. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dvorní dekret ze dne 21. srpna 1838, čís. 291 sb. z. s., na nějž se se Státním pozemkovým úřadem odvolává i rekursní soud, by sice naprosto nevadil zabavení nároku na výplatu peněžitě částky dlužné Státním pozemkovým úřadem, jak již v rozhodnutí ze dne 2. března 1928, R I 136/28 čís. 7832 sb. n. s. podrobně vyloženo, avšak překážka je jiná. V exekucním návrhu vymáhající věřitelé uvádějí, že dlužnice má pohledávku za Státním pozemkovým úřadem z důvodu složené kupní ceny za přislíbené pozemky. Avšak když kupitel — zde přidělce — složí kupní — zde přidělovou — cenu, nemá žádné pohledávky, neboť zaplatil jen svůj dluh. Že by však věc se měla tak, že složení bylo jen podmíněčné a složená suma měla býti v jisté případnosti vrácena, takže by šlo o nárok na vrácení aspoň podmíněčný, návrh netvrdí, teprve dovolací stížnost uvádí, že pohledávka jest vázána na výminku, že ku slíbenému přídelu nedojde, což však jest novota, ku které přihlížeti nelze, zde tím méně, protože se o ní Státní pozemkový úřad nemohl ve smyslu § 295 druhý odstavec a § 39 druhý odstavec ex. ř. vyjádřiti ani v rekursu ani v oznámení, jež by byl proti zabavení mohl učiniti. Zabavovati však u Státního pozemkového úřadu peníz, o němž ani exekucní návrh sám netvrdí, že ho má Státní pozemkový úřad dlužníku vrátiti, který tedy dluhem není, nelze, návrh nevyhovuje předpisu § 54 čís. 3 ex. ř., jemuž se musí rozuměti ve smyslu § 63 čís. 4 ex. ř., t. j. návrh není vybaven tak, by bylo z jeho udání patrné, že dlužník má za Státním pozemkovým úřadem k pohledávání majetek. Ostatně tak, jak návrh zní, nejsou Státnímu pozemkovému úřadu, i kdyby dlužník za ním něco k pohledávání měl, vyhrazena jeho práva na předmět toho pohledávání, ač jest přece zřejmo, že Státní pozemkový úřad se svými nároky by vymáhajícímu věřiteli musil předcházeti. Co se týče zabavení nároku na přídel, tu, nejde-li o nedíl, jenž nebyl ani tvrzen, neplatí ovšem § 36 příd. zák., na nějž se Státní pozemkový úřad a rekursní soud odvolávají, avšak platí § 23 přidělového zákona, t. j. nelze zabavením předbíhati přídelu a mařiti tak podmínky, zejména zákaz zatížení neb zcizení, jimiž Státní pozemkový úřad přídel omeziti za dobré uzná, a tím mařiti účele pozemkové reformy, jež jest akcí veřejnoprávní, již soukromé zájmy musí ustoupiti, účele, jichž šetření cit. § 23 druhý odstavec důrazně vytýká. To jest od prvo počátku neúchylná praxe nejvyššího soudu. Není možno zabaviti nárok na přídel a zpeněžiti jej, jak návrh žádá, protože by se tak přídel dostal do rukou osoby, již by byl nárok v cestě exekuce zadán (§ 328 ex. ř.) a jež nároku na přídel nemá, avšak přídelu může se dostatí jen osobám v zákoně povolaným, o čemž rozhoduje Státní pozemkový úřad a nikoli náhoda, kdo nárok v exekucní dražbě vydraží.

Čís. 8091.

Knihovní zápisy s právními účinky § 119 horn. zák. nejsou vzhledem k § 2 zákona ze dne 5. prosince 1874, čís. 92 zemského zákona pro